

İstanbul'da Sosyo-Ekonomik Ayrışmanın Siyasal Tercihlere Etkileri (2011-2015 Genel Seçimleri)

The effects of socio-economic distinction on political preferences in Istanbul (2011-2015 general elections)

Mevlüt Taş^{*1}, Selver Özözen Kahraman¹

¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Coğrafya Bölümü, Çanakkale-Türkiye

Öz: İstanbul'un 1950'li yıllardan itibaren yoğun bir şekilde göç alıp-vermesine bağlı olarak günümüzde nüfusunun %53'ü başka il doğumlulardan (2016) ve sadece şehir nüfusunun %15'i İstanbul iline kayıtlı kişilerden oluşmaktadır (2017). Bu yönüyle bakıldığında bu süreç boyunca kent demografik ve siyasal yönden büyük oranda heterojenleşmiştir. Aynı zamanda kente göç eden bireylerin İstanbul seçimlerini uzun vadeli ve kümülatif bir şekilde etkilemeleri kaçınılmaz bir sonuçtur. Araştırmada İstanbul özelinde göç ve seçim ilişkisini ortaya koymak ve partilerin hitap ettikleri sosyo-ekonomik seçmen gruplarını belirlemek amaçlanmıştır. İstanbul'un ilçeleri pek çok gösterge açısından heterojen yapıya sahip olduğu için ilçe düzeyinde yapılacak analizler yeterli olmayacağından dolayı bu çalışmada kullanılan veriler nispeten daha homojen gruplardan oluşan mahalle ölçeğinde incelenmiştir. Sosyal gösterge olarak eğitim (lisans ve sonrası), ekonomik gösterge olarak arazi m² fiyatları, siyasal gösterge olarak seçim verileri (oy oranları) ve göç verisi olarak nüfusa kayıtlı olunan ilçe ve mahalle verileri kullanılmıştır. Çalışmada eğitim ve arazi metrekaresi fiyatları için 2010 ve 2014 yılı verileri, seçim verileri için 2011 ve 2015 Genel Seçim sonuçları, nüfusa kayıtlı olunan ilçe ve mahalle verileri için 2017 yılı verileri kullanılmıştır. Sosyo-ekonomik gruplar ile siyasal tercihlerin mekânsal olarak çakıştığı alanları ortaya çıkarabilmek için yöntem olarak Mekânsal Otokorelasyon (LISA) analizi uygulanmış ve analizler ARCGIS 10.4.1 programında haritalandırılmıştır. Analiz sonucunda parti tercihleri ve seçmen grupları arasında pozitif bir ilişki saptanmıştır. Aynı zamanda partileri destekleyen seçmen kitlelerinin büyük oranda aynı sosyo-ekonomik gruptan olduğu ve yer yer parti seçmenlerinin özel nedenlere bağlı olarak farklı gruplardan oluştuğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Göç, Seçim, Mekânsal otokorelasyon (LISA), İstanbul.

Abstract: Istanbul depending on the fact that it has been heavily immigrated since 1950's, today 53% of the population were born in other provinces (2016) and only 15% of the population is registered in İstanbul (2017). From this aspect, the city has become heterogeneous largely in the demographic and political direction during this process. At the same time, it is inevitable for individual's who emigrate to the city to influence the Istanbul elections in a long term and cumulative manner. It is aimed to reveal the relation between migration and election in Istanbul and to determine the socio-economic voter groups that the parties addressed. As the districts of Istanbul have a heterogeneous structure in terms of many indicators, analyzes at the district level will not be sufficient, so the data used in this study are examined in the neighborhood scale consisting of relatively homogeneous groups. As a social indicator education (license and after), of land m² price as economic indicator, election data (voting rates) as political indicator and district and neighborhood data registered in population as immigration data were used. For the education and land square meter prices in the study, 2010 and 2014 data were used, 2011 and 2015 General Election results were used for the election data, and 2017 data was used for the district and neighborhood data registered in the population. Spatial Autocorrelation (LISA) analysis was applied as a method to reveal the spatial overlap of socio-economic groups and political preferences and the analyzes were mapped in the ARCGIS 10.4.1 program. As a result of the analysis, a positive relationship was found between party preferences and voter groups. At the same time it was determined that the mass of voters supporting the party was largely in the same socio-economic group, and in some places the party voters were composed of different groups depending on the specific reasons.

Keywords: Migration, Election, Spatial autocorrelation (LISA), İstanbul.

* İletişim yazarı: Mevlüt Taş, e-posta: mevluttas.1721@gmail.com